

Norge takker dere

Taler

Kjell Magne Bondevik

Dato

5 juni 2004

Sted

Om bord på M/S "Arion",
Normandie

Omstendigheter

Tale ved middag for norske veteraner

- 1 Deres Majestet, kjære krigsveteraner, ambassadør de la Fortelle, ordførere,
konsul Landrieu, mine damer og herrer,

- 5 På D-dagen for 60 år siden ble mer enn 150.000 allierte soldater landsatt på
strendene ved Normandie. Tapstallene var 4.500 allierte falne på den første
dagen av det store slaget. Ingen, som ikke selv var med, kan forestille seg hvilket
inferno dette var. Kan hende har filmen "Redd Menig Ryan" kommet nærmest.
Vi kan også ane det i åpningsordene i det dramatiske diktet, "De Beste", av
Nordahl Grieg. Det er sterkt når han skriver det slik: "Døden kan flamme som
10 kornmo;". Vi får en kraftig påminnelse, når vi ser bildene som i disse dager ruller
over TV-skjermene og gjengis i dagspressen.

- Jeg har sett frem til markeringen av D-dagen. Jeg sett frem til å hedre landsmenn
som gjorde sitt ytterste for fred og frihet i dette dramatiske øyeblikket i Europas
15 historie. Jeg har sett frem til å være her i kveld og til å takke dere norske veteraner
som deltok i kampene i Normandie for å befri Europa fra nazismens tyranni.

- Dere var med på den begivenhet som på en avgjørende måte førte til Hitler-
Tysklands nederlag og vår egen og Europas gjenvunne frihet. Vi takker dere for
20 innsatsen. Vi takker dere for at dere var villige til å gi deres egne liv for at vi
skulle få leve i fred og frihet. Vi takker dere for at dere satset alt da det virkelig
gjaldt.

- Som en av verdens store sjøfartsnasjoner, var det på havet Norge kunne gjøre
25 den største innsatsen. 51 norske fartøyer fra Nortraships-flåten deltok i det
veldige forsynings- og transportapparatet. Flere av de norske fartøyene var med

allerede på D-dagen. Mange gjorde tallrike turer mellom England og Normandie de neste dagene. 10 norske marinefartøyer, med jagerne "Stord",
30 "Svenner" og "Glaisdale" i spissen, deltok i selve invasjonen. Vi opplevde et smertelig tap tidlig om morgenen 6. juni, da "Svenner" ble rammet av en tysk torpedo og gikk til bunns. 33 av mannskapet omkom. Det tapet har vi markert i dag.

35 Også det norske flyvåpenet deltok på invasjonsdagen med de to norske jager-skvadronene som var bygget opp i England i løpet av krigsårene. Også de fortsatte å støtte den kommende storoffensiven på det europeiske kontinent. Det samme gjorde norsk befall som var innrullert i den britiske hæren. Allerede i de tidlige morgentimene 6. juni omkom fem nordmenn nær Bayeux, da det
40 britiske bombeflyet de førte ble skutt ned etter endt oppdrag mot tysk artilleri.

Jeg er svært glad for at representanter fra alle disse grupper er med oss her i dag.

Nyheten om invasjonen ble spredt i by og bygd hjemme i Norge samme morgen
45 som den ble innledet. Og det var ikke bare nordmenn hjemme i det okkuperte Norge som fikk den befriende melding 6. juni 1944. I Sachsenhausen satt det på dette tidspunktet mer enn 2000 norske fanger. Og så utrolig det enn høres ut: Nyheten om invasjonen nådde også dem denne formiddagen.

50 I dag lever vårt folk i fred og frihet. Det er verdier vi stadig skal være beredt til å forsvare. Truslene er i dag andre. Det finnes terrorister og de som vil ødelegge våre samfunn og svekke de verdier dere kjempet for og som ligger til grunn for våre samfunn. Nordahl Griegs ord:

55 "Sønn, forsvar den frihet din far vant".

Hans ord er nedtegnet på den norske stenen i Memorial i Caen. Hans budskap er fortsatt like relevant. Dere gav oss fred i frihet. Vi må ta vare på den arven.

60 Frihet må vinnes. Og skal den vinnes, kreves det mye av oss. Klokskap, riktige valg i krevende situasjoner, tålmodighet og vilje, og mot til de største oppofrelser.

Norge vant sin frihet. Vi vant den med stor støtte og hjelp fra våre allierte, uten
65 den hadde det ikke vært mulig. Vi gjorde samtidig vårt for våre allierte, ikke

minst her ved strendene i Normandie for 60 år siden. Vi vant vår frihet som del av et større fellesskap, et fellesskap av europeiske og atlantiske demokratier.

70 I dag bistår norsk militært personell FN i arbeidet for fred og forsoning i Afghanistan, på Balkan, i Midtøsten og i Afrika. De bistår i forsvaret av de verdier verdensorganisasjonen ble grunnlagt på i 1945: Fred og menneskeverd.

75 Krigsgenerasjonen, og dere som er her i dag, stod på en av verdenshistoriens terskler. Dere hadde styrken til å gå fram, til å gi når det trengtes som mest, og til å bære de ofre som ble krevet.

Ved denne anledning ønsker vi å hylle alle dere som med kraft og mot møtte utfordringene for 60 år siden. Vi vil også minnes de som gav sitt liv for vår fred og frihet.

Norge takker dere.

85 **Kilde**
www.regjeringen.no

Emner
Andre verdenskrig, Minnetale, Takketale, Veteran

90 **URI**
<https://www.virksommeord.no/tale/norge-takker-dere-8722>

95

100